

POŠEBNI USLOVI ZA OSIGURANJE POŠILJAKA PO GENERALNIM POLISAMA

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Pod generalnom polisom podrazumeva se opšti ugovor, sastavljen u pisanoj formi, o osiguranju svih pošiljaka jednog osiguranika u domaćem transportu, koje se prevoze na rizik osiguranika.

Generalnu polisnu obavezno potpisuju i osiguravači i osiguranik.

Pod pošiljkom se podrazumeva roba koja se prevozi na osnovu prevozne isprave.

Pod prevoznim sredstvom podrazumeva se: vagon, kamion, kamion sa prikolicom, automobil, šlep, rečni brod unutrašnje plovidbe, vazduhoplov, pošta i kontejner.

Pod domaćim prevozom podrazumeva se prevoz sa polaznim i odredišnim mestom na teritoriji Republike Srbije.

PREDMET OSIGURANJA

Član 2.

Prema ovim Posebnim uslovima za osiguranje pošiljaka po generalnim polisama (u daljem tekstu: Posebni uslovi), osiguravaju se sve pošiljke koje se prevoze bilo kojom vrstom sopstvenog ili tuđeg prevoznog sredstva na rizik osiguranika u domaćem transportu, čije vrednosti ulaze u osnovicu za obračun premije.

Predmet osiguranja, prema ovim Uslovima, ne mogu biti:

1. uvozne, izvozne i reeksportne pošiljke koje prati međunarodni tovarni list,
2. pošiljke koje se kupuju ili prodaju na paritetu granica zemlje
3. osnovna sredstva osiguranika koja se prevoze, prenose ili premeštaju u granicama mikro-lokacije pogona odnosno kada se prevoz vrši bez ispostavljanja faktura i bez prevoznih isprava
4. roba na konsignaciji,
5. putnički prtljag i razne kolekcije (uzorci robe, putne kolekcije i sl.),
6. pošiljke koje se prevoze ili prenose iz/do servisnih preduzeća,
7. vozila i mašine koje se prevoze na sopstvenim točkovima,
8. teški predmeti preko 5 tona i vangabaritni predmeti,
9. umetnički i muzejski predmeti,
10. dragocenosti i predmeti izrađeni od plemenitih metala
11. oštećena roba,
12. upotrebljavana roba.

Robe navedene pod brojevima 5-12 mogu se osigurati po Posebnim uslovima za osiguranje robe u kopnenom prevozu i Dopunskim uslovima za osiguranje robe u prevozu i odgovarajućim premijskim stopama, za koje se izdaju pojedinačne polise osiguranja.

OSIGURANI RIZICI

Član 3.

Ovo osiguranje pokriva sve rizike gubitka, oštećenja ili uništenja osiguranog predmeta, osim šteta isključenih iz osiguranja prema članu 4. ovih Posebnih uslova, koji nastanu kao posledica:

1. Osnovnih transportnih rizika

- 1.1. požara ili eksplozije,

- 1.2. saobraćajne ili plovidbene nezgode prevoznih sredstava (prevrnuće, iskliznuće, sudar, udar, nasukanje, potonuće, pad letelice i sl.),
- 1.3. elementarne nepogode (poplava, provala oblaka, grom, oluja, snežna mećava, odron zemljišta, zemljotres, vulkanska erupcija i sl.),
- 1.4. prodora rečne ili jezerske vode u prevoznim sredstvom
- 1.5. krađe, delimične krađe, razbojništva i neisporuke, a sve kao posledica nastupanja jednog od gore navedenih vanrednih spoljnih događaja pod 1.1, 1.2, 1.3, kao i sledećih:

2. Dopunskih rizika:

- 2.1. manipulativnih rizika (gubitak, oštećenje ili uništenje osiguranog predmeta nastalo za vreme ukrcaja ili iskrcaja sa prevoznog sredstva, ukoliko je rizik ukrcaja i/ili iskrcaja na osiguraniku),
- 2.2. loma, cepanja, perforacije razne ambalaže - papirne, tekstilne, kartonske, plastične, metalne, staklene, drvene - sa curenjem i rasipanjem,
- 2.3. ulubljenja, ljuštenja, ogrebotina i deformacije predmeta,
- 2.4. loma predmeta,
- 2.5. mirisa, dodira sa drugom robom ili materijama,
- 2.6. curenja tečnosti - robe iz prevoznog sredstva - cisterni, tankera i sl. Usled mehaničkog oštećenja prevoznog sredstva,
- 2.7. rasipanja nepakovane i rinfuzne robe,
- 2.8. prokisuća, prokišnjavaња - dejstva slatke vode,
- 2.9. rđe, oksidacije, korozije,
- 2.10. loma i oštećenja mašina, aparata, instrumenata i njihovih delova a sve kao posledica nekog vanrednog spoljnog događaja.
- 2.11. Krađe, delimične krađe, razbojništva i neisporuke
- 2.12. Zlonamernog i protivpravnog delovanja bilo kog ili kojih lica

Osiguranje robe od rizika navedenih pod tačkama 1. i 2. ovog člana naziva se pokriva po klauzuli „Svi transportni rizici“.

Ovo osiguranje pokriva troškove spasavanja i zajedničku havariju, obračunatu ili određenu u skladu sa odredbama ugovora o prevozu i merodavnim pravom i praksom, kao i troškove nastale usled mera preduzetih da se izbegne ili smanji šteta iz bilo kog uzroka, osim onih isključenih ovim osiguranjem, navedenih u članu 4. ili na drugom mestu u ovim Posebnim uslovima.

ŠTETE ISKLJUČENE IZ OSIGURANJA

Član 4.

1. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:

- 1.1. gubitak, oštećenje, uništenje ili trošak koji se može pripisati namernom postupku ili gruboj nepažnji osiguranika ili lica za čije postupke odgovara osiguranik;
- 1.2. uobičajeno isparavanje, redovan gubitak u težini ili zapremini ili uobičajeno habanje osiguranog predmeta;
- 1.3. gubitak, oštećenje, uništenje ili trošak nastao usled nedovoljnog ili neodgovarajućeg pakovanja ili nepripremljenosti osiguranog predmeta za prevoz;
- 1.4. gubitak, oštećenje, uništenje ili trošak nastao usled unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta;

- kvar mesa, voća, povrća, mleka i njihovih prerađevina,
 - smrzavanje, razmrzavanje,
 - uginuće živih životinja, lom rogova, lom nogu, gubitak ploda i prinudno klanje,
 - rđa, oksidacija, korozija usled normalne vlage u atmosferi,
 - samozapaljenje, eksplozija,
 - normalni lom lako lomljivih predmeta,
 - lom unutrašnjih delova elektronskih komponenata, sijalica i sl.;
- 1.5. gubitak, oštećenje, uništenje ili trošak zbog upotrebe neprikladnog prevoznog sredstva za podoban prevoz osiguranog predmeta kada je osiguraniku ili njegovom predstavniku ta okolnost bila poznata u momentu ukrcaja u prevozno sredstvo;
- 1.6. gubitak, oštećenje, uništenje ili trošak nastao neposredno usled zakašnjenja, čak i kad je to zakašnjenje nastalo zbog osiguranog rizika;
- 1.7. gubitak, oštećenje, uništenje ili trošak nastao usled atomske ili nuklearne fisije ili fuzije ili drugog oružja sličnog delovanja, odnosno radioaktivne sile ili stvari.
- 2.** Ovo osiguranje ne pokriva gubitak, oštećenje, uništenje ili troškove nastale zbog:
- 2.1. rata, građanskog rata, revolucije, pobune, ustanka ili nekog drugog građanskog sukoba koji zbog toga nastane ili bilo kog neprijateljskog akta od strane ratujuće sile ili protiv nje;
- 2.2. zarobljavanja, zaplene, ograničenja ili zadržavanja, kao i posledica tih akata ili pokušaja da se oni izvrše;
- 2.3. zaostalih mina, torpeda, bombi ili drugog ratnog oružja.
- 3.** Ovo osiguranje ne pokriva gubitak, oštećenje, uništenje ili troškove:
- 3.1. koje su prouzrokovali štrajkači, radnici otpušteni sa posla, ili lica koja učestvuju u radničkim nemirima, nasiljima ili građanskim nemirima;
- 3.2. koji su posledica štrajkova, otpuštanja s posla, radničkih nemira, nasilja ili građanskih nemira;
- 3.3. koje su prouzrokovali teroristi ili bilo koja lica koja deluju s političkim motivom.

TRAJANJE OSIGURANJA

Član 5.

- 1.** Osiguranje za svaku pošiljku, osiguranu po klauzuli "Osnovni transportni rizici", počinje da teče od trenutka kada prevozno sredstvo sa robom napusti skladište isporučiooca (prodavca) u polaznom mestu, nastavlja se za vreme uobičajenog toka prevoza i završava isporukom robe u skladištu primaoca, ili - istekom roka od 24 časa, računajući od dana kad je osigurana roba stigla na odredište. U ovaj rok se ne računaju subote, nedelje i praznici.
- 2.** Osiguranje za svaku pošiljku osiguranu po klauzuli "Svi transportni rizici" počinje da teče od trenutka prelaska robe preko praga skladišta radi utovara na prevozno sredstvo u cilju otpreme i traje sve do završetka istovara sa prevoznog sredstva na odredištu, odnosno skladištu u koje se roba skladišti.
- 3.** Kad osiguranik prevozi pošiljke svojim prevoznim sredstvom, pošiljke su osigurane na prevoznom sredstvu i tada:
- osiguranje traje i kad se pošiljka u mestu otpreme utovari na prevozno sredstvo koje još nije krenulo iz opravdanog razloga, ali najduže 24 časa posle završetka utovara na prevozno sredstvo;

- ako pošiljka nije istovarena posle prispeća na odredište, odnosno nije prešla prag skladišta, osiguranje traje dok se pošiljka nalazi na prevoznom sredstvu, ali najduže 24 časa od prispeća prevoznog sredstva na odredište.
- pošiljka je obuhvaćena osiguranjem za vreme usputnog pretovara ili uskladištenja, ako je to prouzrokovano nastupanjem ili sprečavanjem osiguranog slučaja, ali ne duže od 48 časova.

- 4.** U rok iz tačke 3. ovog člana, ne računaju se subote, nedelje i praznični dani.

Slučajevi navedeni u tački 3. pokriveni su osiguranjem, pod uslovom da pošiljka nije lako kvarljiva i da je vozilo pod nadzorom ili u zatvorenom prostoru.

PRODUŽENJE POKRIĆA U SKLADIŠTU

Član 6.

Prema ovim Posebnim uslovima, ukoliko se posebno ugovori i uz plaćanje dodatne premije, roba se može osigurati i dalje, dok je uskladištena - sve do isteka vremena od 30 dana, posle njenog pristizanja u skladište. Skladište u koje se roba smešta mora imati odgovarajuće uslove.

ODBITNA FRANŠIZA

Član 7.

Po ovim Posebnim uslovima, štete se naknađuju u potpunosti (bez franšize), ukoliko nije drugačije ugovoreno. Vrsta i visina franšize se može posebno ugovoriti i primenjuje se po prevoznom sredstvu.

OSIGURANA VREDNOST POŠILJKE

Član 8.

Po ovim Posebnim uslovima, pošiljke su osigurane na njihovu fakturnu/stvarnu dinarsku vrednost u momentu otpreme. Ukoliko se tako ugovori, osigurana vrednost pošiljke - robe koju osiguranik kupuje ili prodaje može biti fakturna/stvarna dinarska vrednost u momentu otpreme, uvećana za troškove koji prate robu (prevoz, uskladištenje, i sl.), ako takva vrednost ulazi u osnovicu za obračun premije. U slučaju nastanka štete, osiguravač je dužan da naknadi i troškove prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušaja da se ograniče njegove štetne posledice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspeha. Osiguravač je dužan da pruži naknadu iz prethodnog stava, čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi osiguranu vrednost.

LIMIT OSIGURAVAČA

Član 9.

Maksimalna obaveza osiguravača - limit po jednom prevoznom sredstvu navodi se u generalnoj polisi. Osiguranik je obavezan da svaku pojedinačnu pošiljku, preko ugovorenog limita prijavi osiguravaču najkasnije 48 časova pre otpreme pošiljke, radi obezbeđenja pokrića.

OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

Član 10.

Osnovica za obračun premije osiguranja dobija se primenom jednog od sledećih načina:

- a) zbira svih osiguranikovih ulaznih faktura (nabavka) i zbira svih osiguranikovih izdatih-izlaznih faktura (isporuka - prodaja) prema knjigovodstvenom stanju, ili
- b) zbira svih osiguranikovih ulaznih faktura (nabavka) prema knjigovodstvenom stanju, ili
- v) zbira svih osiguranikovih izdatih izlaznih faktura (isporuka - prodaja) prema knjigovodstvenom stanju, ili
- g) zbira svih vrednosti pošiljaka koje se prevoze na rizik osiguranika ili
- d) planirane realizacije, samo kod novoosnovanih preduzeća.
- e) prema ugovorenim limitima po vrsti prevoznih sredstava i broju ostvarenih prevoza robe na rizik Osiguranika.

U osnovicu za obračun premije osiguranja mogu ući i interne fakture - dostavnice za isporučene pošiljke između delova preduzeća, ukoliko je tako ugovoreno.

PRIJAVA PODATAKA I ROKOVI ZA OBRAČUN

Član 11.

Prijava podataka za obračun premije vrši se periodično (mesečno ili kvartalno), što se ugovara u generalnoj polisi.

Osiguranik je dužan da za ugovoreni obračunski period dostavi pismene podatke osiguravaču u roku od 15 dana od dana isteka ugovorenog obračunskog perioda radi izrade obračuna premije, a prema ugovorenom načinu za obračun premije iz člana 10. ovih Posebnih uslova.

PREMIJA OSIGURANJA

Član 12.

Premijska stopa osiguranja utvđuje se primenom tarifa za osiguranje pošiljaka u domaćem transportu, u zavisnosti od širine pokrća i izabranog načina iz člana 10. koji predstavlja osnovicu za obračun premije.

Obračun akontacije premije ugovara se za mesec, kvartal ili godinu i vrši se na osnovu izvršene realizacije iz prethodnog meseca ili kvartala ili godine ili planirane realizacije za naredni mesec ili kvartal ili godinu. Definitivni obračun premije vrši se za ugovoreni obračunski period, na osnovu dobijenih podataka od osiguranika. Ukupno fakturisana premija iz prethodnog perioda predstavlja iznos akontacije za naredni obračunski period.

U slučaju da osiguranik ne dostavi podatke za definitivni obračun u roku od 15 dana od isteka ugovorenog obračunskog perioda, osiguravač će na obračunatu akontaciju primeniti koeficijent rasta cena industrijskih proizvoda i tako obračunati osiguraniku premiju za konkretan period.

Izuzetno, kod osiguranja kod kojih se ugovori mesečni obračunski period, obračun premije može se vršiti po isteku meseca za protekli mesec, na osnovu dobijenih podataka od osiguranika, bez obračuna akontacione premije.

Osiguravač ima pravo pregleda poslovnih knjiga i evidencije osiguranika, radi uvida u pravilnost i blagovremenost prijavljenih podataka.

Podaci dobijeni od osiguranika čine poslovnu tajnu.

Premija i porez na premiju neživotnih osiguranja se plaćaju u roku naznačenom u fakturi.

UTVRĐIVANJE ŠTETE

Član 13.

Osiguranik je dužan da odmah po saznanju za štetu, obavesti osiguravača.

Konstatacija šteta na robi koja se prevozi prevoznim sredstvima osiguranika

Štete na pošiljci koju prevozi osiguranik sopstvenim prevoznim sredstvima konstatuje i utvrđuje havarijski komesar - procenitelj osiguravača.

U pojedinim slučajevima, izričito navedenim u generalnoj polisi - ugovoru, osiguravač ima pravo da ovlasti osiguranika da može, na ugovorom predviđeni način, samostalno utvrđivati obim i visinu štete do ugovorenog iznosa. Tako utvrđen obim i visina štete mora biti konstatovana komisijom od strane osiguranika.

Konstatacija i utvrđivanje šteta na robi koja se prevozi tuđim prevoznim sredstvom

Štete na pošiljkama ili gubitak pošiljke u transportu utvrđuju zapisnički osiguranik i vozar, prilikom preuzimanja pošiljke.

Ukoliko vozar odbije da supotpíše zapisnik o gubitku, oštećenju ili uništenju pošiljke, osiguranik je dužan da primedbu o šteti upíše u tovarni list i odmah uputi pismeni protest vozaru.

Kod gubitka, oštećenja ili uništenja dela pošiljke koji prilikom preuzimanja nisu bili vidljivi, osiguranik je dužan da stavi vozaru prigovor neposredno pošto otkrije oštećenje, ali najkasnije:

- u roku od tri dana u poštanskom transportu i prevozu na unutrašnjim vodama,
- u roku od sedam dana u železničkom i kamionskom prevozu i
- u roku od četrnaest dana u vazdušnom prevozu.

Rokovi iz prethodnog stava računaju se od dana preuzimanja pošiljke od prevozioca.

Ukoliko se osiguranik ne složi u pogledu ocene, uzroka i visine štete, utvrđivanje štete vrše veštaci koje imenuju osiguravač i osiguranik. U slučaju da se veštaci ne slože, imenovaće se treći veštak, čije je mišljenje konačno.

Osiguranik je dužan da u slučaju saobraćajne nezgode prevoznog sredstva, požara i razbojničke krađe obavesti odmah najbližu stanicu policije radi ispostavljanja zapisnika o uviđaju, kao i osiguravača.

VISINA ODŠTETE

Član 14.

U slučaju potpunog gubitka ili oštećenja pošiljke (stvar se ne može popraviti i dovesti u pređašnje stanje) kao posledica osiguranog rizika, osiguravač je dužan da izvrši naknadu štete u visini osigurane vrednosti pošiljke.

U slučaju potpunog oštećenja pošiljke čiji izvesni ostaci ili delovi imaju materijalnu vrednost, osiguranik je dužan da, u dogovoru sa osiguravačem, izvrši utržak ostataka po najpovoljnijoj ponudi.

Prilikom isplate naknade:

- osiguravač će od iznosa osigurane vrednosti odbiti vrednost utržka,
- ili će osiguranik pravo na vrednost utržka preneti na osiguravača.

U slučaju delimičnog gubitka ili oštećenja osigurane pošiljke, osiguravač je dužan da izvrši naknadu štete na osnovu stvarne visine gubitka ili oštećenja ili procenta gubitka vrednosti primenjenog na osiguranu vrednost.

Osigurana vrednost pošiljke predstavlja maksimalni iznos obaveze osiguravača prema osiguraniku. Preko ovog iznosa mogu se naknaditi samo troškovi konstatacije štete i troškovi spasavanja preduzeti uz saglasnost osiguravača.

U slučaju gubitka, oštećenja ili uništenja dela ili delova osigurane mašine (aparata, postrojenja) nastalog kao posledica osiguranog rizika, iznos koji je osiguravač u obavezi da naknadi, ne može biti veći od troškova zamene ili opravke takvog dela ili delova uvećanih za ostale troškove razumno učinjene u cilju popravke i osposobljavanja mašina za normalno funkcionisanje.

Ovaj iznos ni u kom slučaju ne može biti veći od vrednosti cele pošiljke.

PODNOŠENJE ODŠETNOG ZAHTEVA

Član 15.

Kada nastane osigurani slučaj osiguranik ili korisnik osiguranja podnosi pismeni zahtev za naknadu štete sa obrazloženjem i sledećom dokumentacijom:

- faktura, otpremnica, dostavnica, izdatnica (ili neki drugi dokument iz koga je vidljivo koja je vrsta robe prevožena, količina robe, pojedinačna vrednost),
- prevozna isprava (tovarni list, putni nalog, rečna teretnica i sl.),
- zapisnik o proceni štete predstavnika osiguravača,
- zapisnik policije o saobraćajnoj nezgodi, požaru ili krađi,
- železnički zapisnik o izvidaju,
- zapisnik supotpisan od strane kamionskog ili rečnog prevozioca,
- izjavu vozača odnosno pratioca pošiljke o nastaloj šteti,
- ostala dokumenta neophodna za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete.

NAKNADA ŠTETE

Član 16.

Osiguravač je dužan da osiguraniku isplati naknadu iz osiguranja u roku predviđenom ugovorom ili zakonskim propisima, računajući od dana dobijanja kompletne dokumentacije za likvidaciju štete.

REGRES

Član 17.

Isplatom naknade iz osiguranja, sva prava osiguranika prema trećim licima nastala u vezi sa štetom za koju je isplaćena naknada prelaze na osiguravača ali najviše do isplaćenog iznosa.

Osiguranik je dužan da osiguravaču, na njegov zahtev, pruži punu pomoć u ostvarivanju prava prema trećim licima i da mu izda urednu popunjenu i potpisanu ispravu o ustupanju svojih prava (cesija).

POSEBNE ODREDBE

Član 18.

Ugovor o osiguranju, po odredbama ovih Posebnih uslova, smatra se zaključenim kad ugovorne strane potpišu generalnu polisnu sa priloženim uslovima osiguranja.

Ukoliko se, pored ovih Posebnih uslova, ugovore i dopunski uslovi/ klauzule, isti moraju biti ili predati osiguraniku u pismenoj formi i činiti sastavni deo ugovora o osiguranju, ili se moraju uneti u generalnu polisnu.

Dopunski uslovi uz generalnu polisnu osiguranja imaju prednost nad ovim Posebnim uslovima, dok ispisani uslovi u samoj polisni imaju prednost nad Dopunskim, Posebnim i Opštim uslovima, ukoliko su sadržajno različiti.

Ukoliko je neka odredba ovih Uslova u suprotnosti sa zakonskim propisima koji regulišu osiguranje u domaćem transportu, primenjivaće se odgovarajuće zakonske odredbe.

NADLEŽNOST SUDA

Član 19.

U slučaju spora povodom primene ovih Posebnih uslova, nadležnost suda određuje se prema sedištu osiguravača.

TRAJANJE I OTKAZ OSIGURANJA

Član 20.

Osiguranje se zaključuje na neodređeno vreme, s tim što ga svaka ugovorena strana može otkazati preporučenim pismom sa otkaznim rokom od 30 dana.

Prelazne i završne odredbe

Član 21.

Na sve odnose ugovornih strana, koji nisu regulisani ovim Posebnim uslovima, primenjuju se odredbe Opštih uslova za osiguranje robe u prevozu, Zakon o obligacionim odnosima i drugi zakonski propisi Republike Srbije.

Član 22.

Ovi Posebni uslovi za osiguranje pošiljaka po generalnim polisama stupaju na snagu i primenjuju se po isteku osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli „SAVA NEŽIVOTNOG OSIGURANJA“ a.d.o. Beograd, a objavljivanje se vrši na dan njihovog donošenja.

Datum početka primene: 15.06.2021.